

Dnro VN/9441/2025

KUVA SPACE OY:N LAUSUNTO LUONNOKSEEN HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAEIKSI AVARUUSTOIMINNASTA ANNETUN LAIN SEKÄ MAA-ASEMISTA JA ERÄISTÄ TUTKISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Kuva Space Oy ("Kuva Space") kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi avaruustoiminnasta annetun lain sekä maa-aseamista ja eräistä tutkista annetun lain muuttamisesta ("esitysluonnos") ja lausuu kunnioittaen seuraavaa:

Kuva Space yhtyy ICEYE Oy:n antamaan perusteelliseen lausuntoon. Kuva Space ja ICEYE Oy harjoittavat hyvin pitkälti samanlaista avaruustoimintaa.

Kuva Space kehittää, valmistaa ja operoi hyperspektrikuvantamiseen tarkoitettuja kaukokartoitussatelliitteja sekä prosessoi ja analysoi satelliittien keräämää dataa. Yritys myy analysoitua dataa, kaukokartoitusdataa sekä satelliitteja. Tämän lisäksi Kuva Spacella on oma maa-asema, jota se käyttää omien satelliittien operointiin ja datan vastaanottoon. Yritys on tähän mennessä laukaissut viisi (5) satelliittia joista kaksi (2) on sen ensimmäisen sukupolven kaupallisia hyperspektrisatelliitteja. Yrityksen tavoitteena on laukaista noin 100 hyperspektrisatelliittia seuraavan viiden (5) vuoden aikana, joista osa tulee olemaan kolmansien osapuolien omistuksessa ja määräysvallassa.

Kuva Spacen kanta on että lupahallinnon ja valvonnan tehtävien siirtäminen ja keskittäminen Traficomiin ei ole perusteltua, mutta pitää samalla useita avaruustoimintalakiin tehtäviä muutoksia tervetulleina eräin tarkennuksin (ks. ICEYE Oy:n lausunto). Kuva Spacen näkemyksen mukaan avaruustoiminnan lupa- ja valvontavastuu on toteutunut erinomaisesti työ- ja elinkeinoministeriön alaisuudessa. **Toimialaa ei ole kuultu ennen esitysluonnoksen antamista. On poikkeuksellista, että lupa- ja valvontavastuiden siirron hyödyistä on täysin vastakkaiset näkemykset viranomaisten ja toimijakentän välillä. Hallituksen esitysluonnoksen mukaisesti viranomaispuolella katsotaan, että lupa- ja valvontavastuiden siirto on toimialalle hyödyksi, kun taas ICEYE Oy:n, Kuva Spacen ja tiettävästi muidenkin alan toimijoiden näkökulmasta siirto ei hyödytä toimialaa, vaan pikemminkin haittaa sitä.**

Kuva Space lausuu lisäksi kunnioittaen seuraavaa:

Nykyinen maa-asemalaki on aiheuttanut tulkinnallisia eroja Kuva Spacen ja Traficomin välillä. Kuva Space on pyytänyt lakiin tarkennusta, mutta sitä ei ole kuitenkaan lainkaan huomioitu hallituksen esityksessä.

Maa-asemiin liittyvä lakiehdotus ei ota huomioon sitä esiin tullutta ongelmaa, että maa-asemadata on määritelty laissa niin epäselvästi ja tulkinnanvaraisesti, että lupaviranomaisella ja maa-asema/avaruuslaiteoperaattoreilla on aivan erilainen käsitys siitä miten laajasti maa-asemadatan käsitettä tulisi tulkita.

Lupaviranomainen on tulkinnut lakia siten, että jos maa-aseman Suomeen rekisteröity toiminnanharjoittaja on sama taho kuin palveltavien satelliittien Suomeen rekisteröity avaruustoiminnanharjoittaja, maa-asemadatan käsite laajenee hyvin kattavaksi.

Nykyisen Traficomin tulkinnan mukaan tällaisen satelliittioperaattorin tuottama kaukokartoitusdata katsotaan avaruustoimintalain kuvaaman kaukokartoitusdatan lisäksi maa-asemalain kuvaamaksi maa-asemadatakseksi. Tämä aiheuttaa vaatimuksia mm. asiakkaiden tuntemiseen liittyen. Kyseiset vaatimukset koskevat viranomaisen tulkinnan mukaan kaikkia kaukokartoitusasiakkaita, joita voi kaukokartoitustoimijalla olla esimerkiksi kymmeniä tuhansia.

Vastaavaa ongelmaa ei synny, jos sama kaukokartoitusoperaattori ei käytä omaa maa-asemaa Suomessa, vaan ostaa sen palveluna toiselta suomalaiselta maa-asemaoperaattorilta, perustaa maa-asemansa itse muihin maihin tai käyttää ulkomaisia maa-asemaoperaattoreita. Kuva Spacen näkemyksen mukaan tämä ei ole loogista ja voi aiheuttaa merkittävää haittaa sen liiketoiminnalle tulevaisuudessa, mikäli yritys jatkaa omien maa-asemien operointia Suomessa.

Edellä kuvattu ongelma voidaan korjata laissa esimerkiksi lisäämällä viittaus satelliitin operaattoriin maa-asematoiminnan asiakkaana: "Mikäli maa-asematoiminnan asiakkaana on palveltavan avaruusesineen rekisteröity toiminnanharjoittaja, katsotaan että kyseinen avaruustoiminnanharjoittaja on tarjotun maa-asematoiminnan loppuasiakas."

Kunnioittaen,

Kuva Space Oy

Tuomas Tikka, Perustaja / Teknologijaohtaja
Timo Nikkanen, Vanhempi järjestelmäinsinööri
Jarkko Antila, Toimitusjohtaja